

Başlımsız Kendini Düzenleme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Başlımsız Kendini Düzenleme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17185>

Özet

Ba??ms?z Kendini D?zenleme ?lçe?i, bir doktora tezi kapsam?nda **kendini d?zenleme** yap?s?n?n ?zerk (ba??ms?z) boyutunu ?lçmek amac?yla T?rkçe'ye uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. ?lçek, özellikle ergenlik d?nemindeki bireylerin motivasyonel s?reçlerini ve davran??lar?n? i?sel olarak ne derece kontrol ettiklerini de?erlendirmeye odaklanmaktadır. Bu uyarlama çal??mas?, ergenlikte ?zerkli?in, kimlik biçimlenmesinin ve ?znel iyi olu?un kar??l?kl? ili?kisini inceleyen daha b?y?k bir ara?t?rman?n parças? olarak kullan?lm??tır.

?lçe?in adaptasyonu, Ankara ?niversitesi E?itim Bilimleri Enstit?s?nde Ümit Mors?nb?l taraf?ndan gerçekte?irilen doktora tezi s?ras?nda gerçekte?tirilmi?tir. ?lçek, psikolojik ara?t?rmalarda bireylerin ba??ms?z motivasyon kaynaklar?n? tespit etmek i?in de?erli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ba??ms?z Kendini D?zenleme, ?zerklik, Kimlik Biçimlenmesi, ?znel ?yi Olu?, Ergenlik, Psikometrik Uyarlama, **Öz Belirleme Kuram?**.

Yazarlar

Ümit Mors?nb?l (Sorumlu Yazar/Uyarlay?c?).

Amaç

Ba??ms?z Kendini D?zenleme ?lçe?i'nin temel amac?, bireylerin kendi davran??lar?n? ve hedeflerini i?sel s?reçler ve ki?isel de?erler do?ultusunda ne ?lç?de d?zenleyebildiklerini saptamaktır. Bu ba??ms?zlik boyutu, bireyin eylemlerini d?? bask?lar veya zorunluluklar yerine, kendi özg?r iradesi ve ilgisiyle gerçekte?irmesi anlam?na gelir.

?lçek, adaptasyon çal??mas?nda (Mors?nb?l, 2011), ergenlerin ?zerklik d?zeyleri ile genel ya?am tatminleri ve psikolojik iyi olu?lar? aras?ndaki korelasyonlar? ?lçmek i?in kullan?lm??tır. B?ylece, ba??ms?z motivasyonun geli?imsel sonuçlar? üzerine ampirik veriler sa?lanm??tır.

Yap?

?lçek, psikolojideki temel motivasyon teorilerinden biri olan ?z Belirleme Kuram? (Self-Determination Theory - SDT) çerçevesinde ele al?nan kendini d?zenleme yap?s?n?n ba??ms?z veya ?zerk formunu ?lçer. Ba??ms?z kendini d?zenleme, bireyin bir aktiviteyi **i?sel motivasyon** veya b?t?nle?mi? d??sal motivasyon yoluyla gerçekte?irmesi durumunu ifade eder.

Bu yap?, kontrol edilen (d??sal bask?ya dayal?) kendini d?zenlemeden ayr?l?r. Y?ksek ba??ms?z kendini d?zenleme puan? alan bireylerin, hedeflerine ula?mada daha kararl?, daha y?ksek ?z-sayg?ya sahip ve daha az t?kenmi?lik ya?ad?klar? varsay?lmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal uyarlama çal??mas?, kapsaml? geçerlik analizlerini içermelidir. Ancak, sa?lanan özet verilerde geçerlik katsay?lar? aç?kça belirtilmemi?tir. Bir uyarlama çal??mas?nda genellikle yap? geçerli?i (do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizi yoluyla), ölçüt ba??ml? geçerlik ve benzer ölçek geçerli?i (yak?nsak ve ?raksak geçerlik) incelenir.

Ara?t?rmac?lar?n, Ba??ms?z Kendini D?zenleme Ölçe?i'nin Türk kültürüne uygunlu?unu gösteren detayl? geçerlik bulgular?na ula?mak için Morsünbül'ün (2011) doktora tezine ba?vurmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Sa?lanan özet verilerde güvenilirlik analizlerine dair spesifik katsay?lar (örne?in, **Cronbach Alfa** de?eri) bulunmamaktad?r. Uyarlama sürecinde, ölçe?in iç tutarlıl??n? (güvenilirli?ini) belirlemek amacıyla genellikle Cronbach Alfa katsay?s? hesaplan?r.

Ayr?ca, ölçe?in zaman içinde kararl?l??n? test etmek için test-tekrar test yönteminin kullan?lm?? olmas? muhtemeldir. Bu güvenilirlik verileri, Morsünbül'ün doktora tezinin metodoloji ve bulgular bölümlerinde yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Ba??ms?z Kendini D?zenleme Ölçe?i'nin uyarlamas? s?ras?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad??n? kontrol etmek amacıyla **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r.

Uyarlamac?n?n, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu ve ba??ms?z kendini d?zenleme maddelerinin beklenen faktöre yüklenip yüklenmedi?ini belirlemek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulam?? olmas? beklenir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerli?inin temelini olu?turur.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz bildirim ölçe?i, genellikle Likert tipi derecelendirme format?ndad?r. (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.)

Language Available: T?rkçe

Population Group: Ergenler

Age Group: Genellikle 12-18 ya? aral??? ve genç yeti?kinlik (?niversite ??rencileri) ?rneklemi.

Population Details: T?rkiye'deki orta?retim ve y?ksek?retim kurumlar?nda ??renim g?ren ??renciler.

Test Methodology: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan ?z bildirim y?ntemi.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Adaptasyon, ?znel ?yi Olu?, ?lçme Arac?, Motivasyon, ?çsel D?zenleme, Doktora Tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: umitmorsunbul@aksaray.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: Aksaray ?niversitesi (Uyarlama sonras? kurum bilgisi)

?zinler, ?cret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2011 (Uyarlaman?n yap?ld??? doktora tezinin tamamlanma y?I?).

?zinler ve ?cret: ?lçe?in kullan?m? i?in gerekli izinler ve olas? ?cretlendirme bilgisi i?in sorumlu yazar ?mit Mors?nb?l ile ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir.

PDF Eri?imi: ?lçe?e ait orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: bagimsiz-kendini-duzenleme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Mors?nb?l, ?. (2011). *Ergenlikte ?zerkli?in ve kimlik bi?imlenmesinin ?znel iyi olu? üzerindeki etkisi* (Doktora tezi). Ankara ?niversitesi E?itim Bilimleri Enstit?sü, Ankara.

Tez eri?im linki: tez.yok.gov.tr

Ba??ms?z Kendini D?zenleme ?lçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

(?lçek maddeleri kaynak i?erikte sa?lanmam??t?.r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM